

Asia: VN/22704/2021

Lausuntopyyntö työryhmän luonnoksesta kansalliseksi ilmastonmuutokseen sopeutumissuunnitelmaksi 2030 (KISS2030)

Lausunnonantajan lausunto

1. Onko ehdotettu kansallinen ilmastonmuutokseen sopeutumissuunnitelma 2030 tasapainoinen, eli onko kaikki tarvittavat näkökohdat huomioitu?

Bioenergia ry pitää hyvänä, että sopeutumissuunnitelma on ilmastolain vaatimusten mukaisesti päivitetty. Aiheen suunnitelmallinen seuranta ja arviointi on tärkeää, koska Suomi on arvioiden mukaan yksi maista, joissa lämpötila nousee voimakkaimmin ja sopeutumista tarvitaan hillintätoimien määrästä riippumatta.

Koska suunnitelman lisäksi ei laadita erillistä toimenpideohjelmaa, se sisältää myös tarkempia toimenpiteisiin liittyviä kirjauksia, kuten seurantamittareita ja toimeenpanon aikataulua. On huomattava, ettei suunnitelmassa käsitellä ilmastonmuutoksen hillintäpolitiikan, eli kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisen ja nielujen vahvistamisen aiheuttamiin seurauksiin sopeutumista.

Bioenergia ry pitää tärkeänä ilmastonmuutokseen varautumista. Ilmastonmuutoksen torjuntaa ja siihen sopeutumista on kuitenkin tarkasteltava yhdessä, jotta mm. synergiahyödyt voidaan tunnistaa.

Laaja suunnitelmaluonnos nostaa hyvin esiin mahdollisia vaikutuksia, kustannuksia ja hyötyjä, joita ilmastonmuutoksesta ja siihen sopeutumisesta aiheutuu. Muutosten täsmällinen voimakkuus - ja joskus myös muutossuunta - on vaikea ennakoida - etenkin heijastevaikutusten osalta. Joka tapauksessa on tärkeää huolehtia yhteiskunnan ja teollisuuden perustoimintaedellytyksistä.

2. Tarkemmat huomiot luvusta 'Havaitut muutokset, vaikutusskenaariot ja riskit' (Luku 2.2)

-

3. Tarkemmat huomionne suunnitelman visiosta ja päämääristä (Luvut 2.3 ja 2.4)

Pidämme visiota ja päämääriä hyvinä.

4. Näkemyksenne teemasta 'Kansallisen tason strateginen suunnittelu ja ennakointi' ja siihen sisältyvistä tavoitteista ja toimenpiteistä oman toimialanne tai toimintanne näkökulmasta?

-

5. Näkemyksenne teemasta 'Kokonaisturvallisuus ja yleinen huoltovarmuustyö' ja siihen sisältyvistä tavoitteista ja toimenpiteistä oman toimialanne tai toimintanne näkökulmasta?

Bioenergia ry korostaa huoltovarmuuden merkitystä nykyoloissa. Kotimaisten raaka- ja polttoaineiden hankinnan ja kuljetusten sujuvuus on koko yhteiskunnan toimivuudelle tärkeää, mitä tulisi korostaa suunnitelmassa nykyistä voimakkaammin.

6. Näkemyksenne teemasta 'Ruoka- ja ravitsemusturva' ja siihen sisältyvistä tavoitteista ja toimenpiteistä oman toimialanne tai toimintanne näkökulmasta?

-

7. Näkemyksenne teemasta 'Infrastruktuuri ja rakennettu ympäristö' ja siihen sisältyvistä tavoitteista ja toimenpiteistä oman toimialanne tai toimintanne näkökulmasta?

Suunnitelmaluonnoksessa esitetään selvityksiä ja kartoituksia. Kuitenkin esim. yksityisteiden osalta tietoa on jo olemassa ja tulisi päästä infrastruktuurin kunnon parantamiseen suoraan osoittamalla riittävät määrärahat myös alempiasteisten väylien ja yksityistieverkoston kunnossapitoon.

8. Näkemyksenne teemasta 'Kuivuusriskien hallinta, luonnonvarojen käyttö ja hoito, luonnon monimuotoisuus ja luontopohjaiset ratkaisut' ja siihen sisältyvistä tavoitteista ja toimenpiteistä oman toimialanne tai toimintanne näkökulmasta?

On perusteltua, että suunnitelmassa kansallinen metsästrategia ja metsätalouden kannustejärjestelmä otetaan huomioon niin, että päällekkäisyyksiä ja ristiriitaisuuksia voidaan välttää. Metsillä ja niitä hyödyntävillä toimialoilla on merkitystä Suomen hiilineutraalisuustavoitteen saavuttamiselle ja samaan aikaan vahvalle taloudelle. Ilmastonmuutokseen sopeutuminen on tärkeää tuleville biotalousinvestoinneille ja ilmastohyötyjen tuottamiselle.

Estämällä uusien tuholaisten leviäminen Suomeen naapurimaiden metsistä tai muista maista tuotteiden mukana (esimerkiksi mäntyankeroinen, hyönteiset, sienet ja muut patogeenit) pidetään yllä biotalouden mahdollisuuksia vastata ilmastonmuutoksen hillintään.

Eri toimenpiteiden priorisointi ja kustannustehokas kohdentaminen tulisi näkyä selvemmin suunnitelmaluonnoksessa. Siihen on kyllä kirjattu laajasti erilaisia toimenpiteitä, joilla ilmastonmuutoksen aiheuttamia uhkia luonnon monimuotoisuudelle pyritään pienentämään. Suojelu- ja ennallistamistoimet ovat kustannuksiltaan merkittäviä. EU:n biodiversiteettistrategian ja ennallistamisasetuksen toteutuksessa tulee pääpainon olla EU:n asettamissa vaatimuksissa (toimenpide 12.2).

9. Näkemyksenne teemasta 'Terveysten suojeleminen ja edistäminen' ja siihen sisältyvistä tavoitteista ja toimenpiteistä oman toimialanne tai toimintanne näkökulmasta?

-

10. Näkemyksenne teemasta 'Kulttuuriperinnön ja –ympäristön suojele' ja siihen sisältyvistä tavoitteista ja toimenpiteistä oman toimialanne tai toimintanne näkökulmasta?

-

11. Näkemyksenne teemasta 'Alue- ja kuntatason ilmatoriskien hallinta' ja siihen sisältyvistä tavoitteista ja toimenpiteistä oman toimialanne tai toimintanne näkökulmasta?

Suunnitelmaluonnoksesta ei käy selkeästi ilmi, mitä tarkoitetaan kaavoituskysymyksillä (toimenpide 8.2) ja ekologisten yhteyksien lähtötietojen selvittämisellä (toimenpide 8.3).

12. Näkemyksenne teemasta 'Tietopohjan vahvistaminen ja tiedon jalkauttaminen' ja siihen sisältyvistä tavoitteista ja toimenpiteistä oman toimialanne tai toimintanne näkökulmasta?

-

13. Näkemyksenne teemasta 'Viestintä ja vuorovaikutus' ja siihen sisältyvistä tavoitteista ja toimenpiteistä oman toimialanne tai toimintanne näkökulmasta?

-

14. Näkemyksenne teemasta 'Kansainvälinen yhteistyö' ja siihen sisältyvistä tavoitteista ja toimenpiteistä oman toimialanne tai toimintanne näkökulmasta?

Ilmastonmuutokseen liittyviä uhkia ja myös mahdollisuuksia tulee analysoida ja pyrkiä tiiviiseen kansainväliseen yhteistyöhön.

15. Näkemyksenne teemasta 'Sopeutumisen seuranta ja arviointi' ja siihen sisältyvistä tavoitteista ja toimenpiteistä oman toimialanne tai toimintanne näkökulmasta?

Bioenergia ry pitää tärkeänä ilmastonmuutokseen varautumista ja siihen liittyvän sopeutumissuunnitelman päivittämistä määräajoin.

16. Näkemyksenne luvun 2.5.13 lisäselvitystä vaativista toimenpiteistä oman toimialanne tai toimintanne näkökulmasta?

-

17. Miten arvioisitte suunnitelman toimenpiteiden vastuuttamista? Mahdolliset toimenpidekohtaiset ehdotuksenne toteuttajien lisäämiseksi tai poistamiseksi?

-

18. Millaisena näette oman organisaationne tai edustamanne tahon roolin sopeutumissuunnitelman tavoitteiden ja toimenpiteiden toteuttamisessa?

-

19. Tarkemmat huomiot vaikutustenarvioinnista (Luku 2.6)

-

20. Muut huomiot suunnitelmaluonnoksesta.

-

Laurikka Harri
Bioenergia ry

Salo Hannu
Bioenergia ry - Hannu Salo, Harri Laurikka